

eFTI4EU – VAK-pilotti

VAK-päivä 5.2.2026

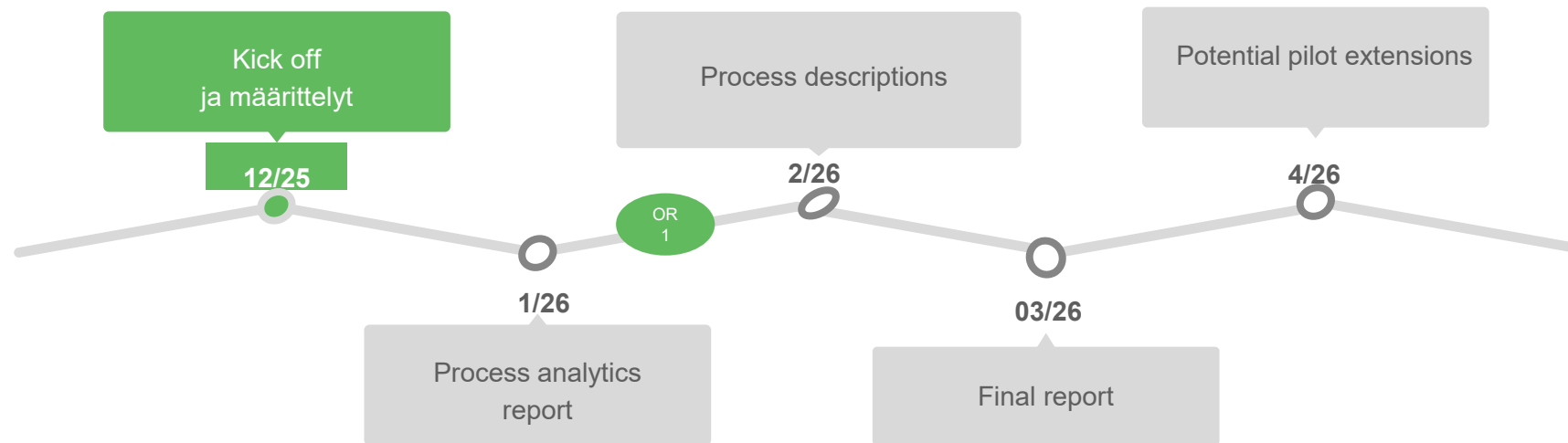
Riku Ilomäki

Pilotissa kuvataan VAK-kuljetusprosessin toiminta ja tutkitaan miten prosessi voisi integroitua nykymuodossa eFTI-järjestelmään.

- Tunnistetaan ketjussa osalliset toimijat ja sidosryhmät
- Tunnistetaan eFTI:n ja VAK-prosessien yhteensovittamisen kannalta oleelliset haasteet
- Tunnistetaan ja tarkastellaan käytettyjä järjestelmiä ja niiden yhteensopivuutta
- Selvitetään datan rikastuminen tai köyhtyminen prosessissa, täsmäävätkö tietosisällön vaatimukset esimerkiksi kuljetusmuotojen välillä
- Selvitetään edellytykset käytännön pilotin toteuttamiselle Mitkä ovat tarvittavat toimet tai edellytykset käytännön pilotille. Täyttyvätkö edellytykset nykytilassa.

Tämä on yksi Suomen piloteista eFTI4EU-hankkeessa.

Projektin ohjausryhmässä
Anu Häkkinen Traficom
Annukka Elonen Traficom
Teemu Heikura Fintraffic

Miten pilotti toteutetaan

Tehdään case –tyyppinen tarkastelu kansainvälisestä ADR-kuljetusketjusta. Case on täyden trailerikuorman vientikuljetus Suomesta EU:n alueelle.

Painotus on maantieliikenteen kuljetuksessa, mutta huomioiden merikuljetuksen osuus ketjussa.

Prosessi kuljetaan askel askeleelta läpi, samalla koostaen tarvittava dokumentaatio, listataan käytetyt järjestelmät ja kuvataan ketjun jokaisen osallistujan tuottama lisäarvo ja data.

Prosessiin tarvittavan tiedon ja prosessissa tuotetun tiedon alkuperä ja dokumentaatio selvitetään haastatteluiden avulla. Selvitetään datan lähteet ja tarkastellaan sen luotettavuutta.

Prosessissa käytetyt tietojärjestelmät ja niiden integraatiovalmius selvitetään myös haastatteluissa.

Pilotin eteneminen

Työn ensimmäisessä vaiheessa listattiin ketjun toimijat ja kuvattiin prosessin kulku yleisesti.

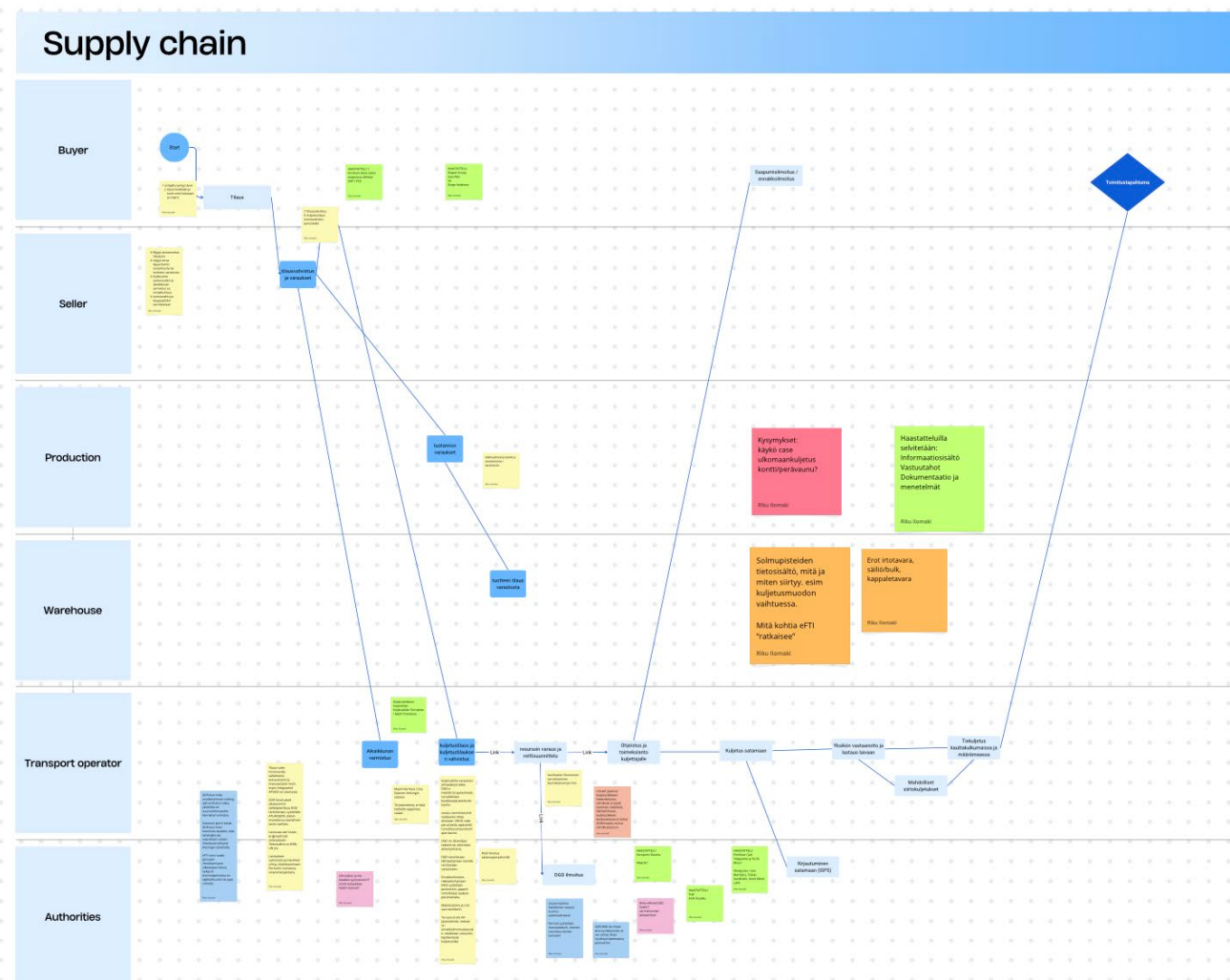
Kuvatun prosessin pohjalta haastatellaan ketjun toimijat ja sidosryhmät

Haastatteluiden avulla täydennetään prosessissa tarvittavan tiedon lähteet, käyttötarkoitus ja menetelmät.

Lisäksi haastatteluissa kerätään tietoa käytännön elämässä tehdyistä havainnoista, haasteista ja hyvistä käytännöistä.

Prosessikuvausta täydennetään työn aikana vastaamaan määritellyn kuljetusketjun toteutumista.

Kuvauksesta tunnistetaan tiedonkulun katkokset prosessissa, manuaaliset vaiheet, merkittävät poikkeamat non-ADR kuljetuksiin verrattuna.

- Vaarallisten aineiden ennakkoilmoitus satamalle, satamilla on erilaisia käytäntöjä. Tällä hetkellä järjestelmäraajapintaa ilmoittamiselle ei ole.
- Osapuolet käyttävät omia järjestelmiään, useissa tapauksissa saatu tieto syötetään manuaalisesti järjestelmään. Integraatiot olisivat kuitenkin mahdollisia.
- Jokainen solmukohta siirryttäessä manuaalisesti järjestelmästä toiseen on riski datan laadun kannalta, sekä aiheuttaa aikaviiveen prosessissa. eFTI on tuomassa yhteistä datamallia, joka puoltaa ja tukee järjestelmien yhteentoimivuutta.
- Iso potentiaali manuaalisen työn, datavirheiden ja ajankäytön vähenemiselle eFTIn avulla
- Tahallisten virheiden tekeminen vaikeutuisi eFTIn myötä
- Tällä hetkellä ensimmäinen ”kokoomapiste”, jossa data on strukturoitua ja samassa järjestelmässä on Portnet. Eli kun vientikuorman maantiekuljetus on Suomessa käytännössä päättynyt.

eFTI4EU is cofinanced by the Connecting Europe Facility of the European Union
Coordinator: Eva Killar, Estonian Ministry of Economic Affairs and Communications
Coordinator Support: eFTI Expert team (EET)